

O ľudových výrobkoch a ľudovej výrobe - Výroba tkanín (guba) :)

Výroba tkanín

Spracúvanie textilných vlákien patrí medzi základné druhy ľudovej výroby. Základným materiálom slovenskej textilnej výroby bol donedávna domáci materiál - ľan, konope a vlna. Na Slovensku má tkáčske remeslo dávnu históriu. Domácka výroba tkanín, v ktorej sa uplatňovali všetky tkáčske techniky a veľká variabilnosť vzorov, zaznamenala rozkvet v 18. a 19. storočí. Ručne zhotovené tkaniny boli neodmysliteľnou súčasťou ľudového odevného i bytového textilu. Zo základnej plátnovej väzby sa odvodzovali zložitejšie tkáčske techniky. Farebné a vzorové kombinácie, rôzne väzby a materiály charakterizovali jednotlivé regióny Slovenska.

Vyrábané boli jednak tradičné ľudové textílie vo forme metráže, no predovšetkým rôzne druhy prikrývok, prestieraní, obrusov a vankúšov. Uplatňovali sa všetky tkáčske techniky s veľkou variabilnosťou vzorov - od jednoduchých pásikových kombinácií až po preberané vzory s rastlinnými a geometrickými motívami. Obľúbené boli tkaniny v prírodnej farebnosti s použitím ažúrovej techniky, ale hlavne handričkové koberce. Tieto mali tradične pruhové vzory.

Spracovanie vlny má na Slovensku dlhú tradíciu. Samotný spôsob spracovania vlny predurčoval celkový charakter hotového výrobku. K slovenským tkaným vlneným textíliám patria predovšetkým **guby** - tkaniny s vlasom. Pôvodne slúžili ako ochranný odev pre pastierov a furmanov.

[Kolovrat \(kolovrátok\)](#), [Krosná \(tkáčske krosná, stav, tkáčsky stav\)](#), [Kúdeľ](#), [Niť](#), [priadza](#), [Praslica](#), [Tkanica](#), [Tkanie](#), [Tkanina](#), [osnova](#), [útok](#), [väzbový bod](#), [väzba](#)